

Pressemelding, 23. juli 2019:

Vest-Finnmark Regionråd, i samarbeid med NHO Reiseliv, næringsaktører og medlemskommunene, vil ha slutt på ressurskriminaliteten innen havfisketurisme

Alle er enige om at det er utfordringer knyttet til dagens regulering av havfisketurisme. I dag er det mange lover, forskrifter og myndigheter som regulerer aktiviteten, men som ikke samhandler og samvirker optimalt. For mange gråsoner i handlingsrommet mellom de ulike reguleringene vanskeligjør håndhevingen av eksisterende lovverk, og åpner opp for ressurskriminiell aktivitet.

Vest-Finnmark Regionråd iverksatte vinteren 2018 et prosjekt for å se hvordan det er mulig å legge til rette for økt verdiskaping og en mer forsvarlig gjennomføring av havfisketurismen i Vest-Finnmark.

«Målet for Vest-Finnmark Regionråd er å få utarbeidet et system som gjør at man får regulert næringen, slik at havfisketurismen i enda større grad gir et positivt bidrag til næringsutvikling i lokalsamfunnene» uttalte Vest-Finnmark Regionråd i sakens anledning.

Ressurskriminalitet er største utfordring

Våren og sommeren 2018 gjennomførte Vest-Finnmark Regionråd en forstudie knyttet til havfisketurisme. Forstudien viste at det finnes seriøse og useriøse aktører i næringen, og at man i tillegg har en gruppe som bedriver ren ressurskriminalitet uten å være en del av turistfiskerieringen.

Forstudien synliggjorde at den helt klart største utfordringen knyttet til havfisketurisme har sin bakgrunn i at det finnes aktører som utnytter fiskeriressursene til egen vinning (ofte også uten å være registrerte selskaper i Norge). Denne type ressurskriminalitet gjør at man ikke får oversikt over det reelle antallet selskaper som driver havfisketurisme, og dermed ikke oversikt over reelt uttak av marine ressurser.

Disse aktørene driver også ofte på grensen av det som er forsvarlig, noe som bidrar til sterkt redusert sikkerhet for deres gjester. Denne typen aktører bidrar heller ikke til verdiskaping lokalt, regionalt eller nasjonalt, og bidrar i betydelig grad til et svekket omdømme for næringen som helhet.

De fleste som driver havfisketurismevirksomhet, både lovlig og ulovlig, er etablert i små oversiktlige samfunn, og det at det drives åpenlys ressurskriminalitet svekker også publikums tillit til rettssamfunnet. Dette bidrar ytterligere til å gi havfisketurismen et dårlig omdømme.

De etablerte havfisketuristbedriftene ønsker økt regulering

Kunnskapsinnhenting i forstudiefasen viste at det er bred enighet, både hos bedriftene og i innbyggerundersøkelsen, om at dagens forvaltningsregime hva havfisketurisme gjelder, ikke er tilfredsstillende. Alle er positive til økt grad av regulering, også næringen selv.

Funnene i forstudien tas nå inn i en ny fase, hvor Vest-Finnmark Regionråd viderefører arbeidet i form av et forprosjekt. Dette i et samarbeid med NHO Reiseliv, regionale havfiskebedrifter og medlemskommuner, og med delfinansiering og observatører fra Innovasjon Norge.

«Forprosjektet skal utvikle kunnskap og oversikt over gjeldende lovverk og rammebetingelser som aktørene innen havfisketurisme må forholde seg til, og har som mål å sikre en helhetlig, langsiktig og bærekraftig utvikling av havfisketurismen i Norge» uttaler Vest-Finnmark Regionråd.

Et viktig aspekt i arbeidet vil være å avdekke områder hvor det mangler et fungerende lovverk (smutthull) for å oppnå de ønskede målsettingene, og områder hvor eksisterende lovverk skaper hindringer i forhold til å kunne nyttiggjøre seg de marine ressursene på en mest mulig bærekraftig måte i tilknytning til havfisketurisme.

Kan bli pilot for nytt regelverk

«Basert på avklaringene i dette forprosjektet er målet at man i et hovedprosjekt kan utvikle og forhåpentligvis få testet ut en pilotmodell for regulering av havfisketurisme. Tanken er at en slik modell skal kunne testes ut av pilotbedrifter/kommuner i Vest-Finnmark. Dersom tiltakene viser seg å få god effekt i Vest-Finnmark, kan man med større sikkerhet implementere disse som nasjonale tiltak i neste omgang» uttaler Vest-Finnmark Regionråd.

Havfisketurisme gjort riktig bidrar til store lokale ringvirkninger

Som utgangspunkt har Vest-Finnmark Regionråd at havfisketurisme i Vest-Finnmark har et stort potensial basert på sine natur- og kulturressurser. Noe av potensialet er tatt ut gjennom seriøse, gode aktører med lokal tilhørighet. Disse vet vi bidrar til store lokale ringvirkninger gjennom skatteinntekter, ringvirkninger til annet eksisterende næringsliv og arbeidsplasser, samt bosetting som gir direkte utslag i rammeoverføring til kommunene. Dette i motsetning til de aktørene som bedriver ressurskriminalitet gjennom å høste av, og kapitalisere på, våre felles verdier, uten å bidra verken til lokal, regional eller nasjonal verdiskaping.

«Gjennom økt regulering og styrt forvaltning ønsker man å bidra til gode rammebetingelser for de seriøse aktørene, samt få et lovverk som forhindrer organisert ressurskriminalitet slik vi ser det utøves av for mange useriøse aktører og ressurskriminelle i dag» uttaler Vest-Finnmark Regionråd.

Følgende kan kontaktes for eventuelle intervju i sakens anledning:

1. Vest-Finnmark Regionråd

Monica Nielsen, regionrådsleder - mobil 90041535

Bente O. Husby, daglig leder og prosjektansvarlig - mobil 90852916

2. Havfiskebedrifter i Vest-Finnmark

Mona J. Saab, Big Fish Adventure – mobil 91373019

Steinar Halvorsen, Sandland Brygge – mobil 47419933

3. NHO Reiseliv

Ole Michael Bjørndal, næringspolitisk fagsjef, NHO Reiseliv – mobil 99768792

Målfrid Baik, regiondirektør NHO Arktis – mobil 99259458

Fakta:

Våren og sommeren 2018 gjennomførte Vest-Finnmark Regionråd en forstudie knyttet til havfisketurisme i sine medlemskommuner: Hasvik, Loppa, Alta, Kvalsund, Porsanger, Måsøy, Nordkapp og Hammerfest.

Forstudien skulle bidra til næringsutvikling og bærekraftig vekst (miljømessige, sosiale og økonomiske forhold innen havfisketurisme i Vest-Finnmark og landet som helhet), med utgangspunkt i at dette skjer best gjennom økt kunnskap og godt samspill mellom aktører innen havfisketurisme, forvaltningsnivået og lokalbefolkningen.

Forstudien danner grunnlaget for gjennomføringen av forprosjektet som er beskrevet ovenfor.

Prosjekteier er Vest-Finnmark Regionråd, hvor daglig leder Bente O. Husby ivaretar rollen som prosjektansvarlig. Prosjekteier har også kommunikasjonsansvaret i prosjektet.

Styringsgruppe for forprosjektet

Styringsgruppen er sammensatt som følger:

Fra regionrådets ledelse/medlemskommuner

- Regionrådsleder, ordfører i Alta kommune Monica Nielsen (leder)
- Nestleder, ordfører i Kvalsund kommune Terje Wikstrøm
- Daglig leder Bente O. Husby

Representanter for reiselivsnæringen

- Gunnar Nilssen, NHO Reiseliv (regionansvarlig for Nord-Norge)
- Mona J. Saab, Big Fish Adventure (styremedlem i NHO Reiseliv og NHO Arktis)
- Steinar Halvorsen, Sandland Brygge

Innovasjon Norge møter som observatør.

Björg Alvestad, Vesir AS, er engasjert for å ivareta prosjektledelsen.